KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	**0912.7.LEK.B.S**	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	*Socjologia medycyny*
	angielskim	*Medical sociology*

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	lekarski
1.2. Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
1.4. Profil studiów*	ogólnoakademicki
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. med. Renata Stępień
1.6. Kontakt	renata.stepien@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	polski
2.2. Wymagania wstępne*	brak

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć		wykład (W) (w tym e-learning)
3.2. Miejsce realizacji zajęć		Zajęcia tradycyjne w pomieszczeniach dydaktycznych UJK
3.3. Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną (I semestr)
3.4. Metody dydaktyczne		Wykład (w tym e-learning): wykład informacyjny/ problemowy
3.5. Wykaz literatury	**podstawowa**	1. A. Giddens: Socjologia. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2024 2. F. Adamski: Rodzina. Wymiar społeczno-kulturowy. Warszawa 2021 3. Soboń M.: Relacja lekarz-pacjent. Wyd. Uniwersytet Szczeciński 2021. 4. Szlagowska-Papuzińska, Mityzacja choroby: choroba jako konstrukt społeczny i kulturowy, UM, 2021 5. M. Skrzypek: Socjologia medycyny. Warszawa 2017
	uzupełniająca	1. P. Sztomka: Socjologia. Wykłady o społeczeństwie. Wyd. Znak Horyzont, 2021. 2. M. Budnik: Socjologia pracy w zarysie. Wyd. Dyfin, Warszawa 2023

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu ***(z uwzględnieniem formy zajęć)***

Wykłady

C1. *Zapoznanie ze społecznym modelem zdrowia i choroby.*

C2*. Przedstawienie podstaw teoretycznych z zakresu socjologii ogólnej oraz socjologii medycyny w zakresie zachowań zdrowotnych, społecznego podejścia do analizy przyczyn i konsekwencji choroby, niepełnosprawności, patologii społecznych i śmierci na tle funkcjonowania rodziny, środowiska lokalnego i społeczeństwa;*

C3*. Przekazanie wiedzy z zakresu socjologii instytucji i zawodów medycznych, a w szczególności tworzenia relacji społecznych między lekarzem a zespołem terapeutycznym, pacjentem i jego rodziną*

C4. *Przygotowanie studentów do nawiazywania relacji z pacjentem w kontekście jego sytuacji społeczno-ekonomicznej oraz czynników determinujących stan zdrowia i choroby.*

C5*. Kształtowanie postawy poczucia odpowiedzialności i zaangażowania w kształtowanie więzi oraz zachowań społecznych sprzyjających umacnianiu zdrowia*

(w tym e-learning)

C6. *Zapoznanie z rozwojem społecznym człowieka i funkcjonowaniem w różnych zbiorowościach.*

C7*.Przygotowanie studentów do wielowymiarowego pojmowania zdrowia i choroby oraz ich determinantów.*

4.2. Treści programowe ***(z uwzględnieniem formy zajęć)***

Wykłady

1. Podstawowe założenia teorii socjologicznych wyjaśniające wpływ uwarunkowań społecznych na zdrowie społeczeństwa oraz relacje z pacjentem.
2. Zdrowie jako wartość. Kulturowe determinanty stylu życia i stanu zdrowia społeczeństwa *(e-learning).*
3. Społeczna rola rodziny w zdrowiu i chorobie Rodzina jako grupa społeczna. Rodzina a zachowania zdrowotne. Przeobrażenia współczesnej rodziny a zdrowie. Wpływ choroby na funkcjonowanie rodziny.

4. Modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w instytucjach, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza w jej rozpoznawaniu.
5. Zachowania i postawy w zdrowiu i chorobie. Zachowania zdrowotne – definiowanie, klasyfikacja, mechanizmy determinujące. Postawy społeczne wobec zdrowia i choroby.
6. Społeczna rola chorego. Psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji dzieci.
7. Społeczno-kulturowe uwarunkowania choroby. Przyczyny choroby w ujęciu socjologicznym. Choroba funkcjonalna. Medycyna psychospołeczna. Teoria polietiologii choroby.
8. Społeczne konsekwencje choroby i niepełnosprawności. Konsekwencje indywidualne, w rodzinie oraz relacjach pozarodzinnych. Oddziaływanie stereotypów, uprzedzeń i dyskryminacji;
9. Współczesne przemiany w postawach społecznych wobec ludzi chorych, starych i umierających. Jakość życia osób przewlekle chorych, niepełnosprawnych oraz w starszym wieku. Proces żałoby.
10. Sposoby radzenie sobie w sytuacjach trudnych. Wpływ wsparcia społecznego na stan zdrowia fizycznego i psychicznego. Formy wsparcia społecznego. Otrzymywane a oczekiwane wsparcie społeczne. Rodzaje i źródła wsparcia społecznego. Wsparcie społeczne i jego znaczenie w relacjach lekarz – pacjent.
11. Szpital jako instytucja społeczna. Modele opieki medycznej.
12. Problematyka społeczno-etyczna relacji lekarz-pacjent. Modele relacji lekarz−pacjent. Społeczne uwarunkowania relacji lekarz-pacjent.

W tym e- learning

1. Rozwój społeczny człowieka, proces socjalizacji, funkcjonowanie człowieka w zbiorowościach społecznych, postawy społeczne *(e-learning)*
2. Współczesne przemiany w podejściu do zdrowia i choroby – od biomedycznego do społeczno-ekologicznego modelu zdrowia *(e-learning).*
3. Zdrowie jako wartość. Kulturowe determinanty stylu życia i stanu zdrowia społeczeństwa *(e-learning).*
4. Zróżnicowania i nierówności społeczne a zdrowie i choroba. Czynniki społeczno-demograficzne jako determinanty zdrowia i choroby *(e-learning).*

4.1. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie **WIEDZY:**		
W01	Potrafi opisać psychofizyczny rozwój człowieka od narodzin do śmierci, z uwzględnieniem specyfiki rozwoju fizycznego, emocjonalnego, poznawczego i społecznego	D.W1.
W02	Zna pojęcia zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodzina, praca, relacje społeczne) oraz uwarunkowań społeczno-kulturowych (pochodzenie, status społeczny, wyznanie, narodowość i grupa etniczna) na stan zdrowia pacjenta;	D.W2.
W03	Potrafi scharakteryzować postawy społeczne wobec choroby, niepełnosprawności i starości oraz specyficzne oddziaływanie stereotypów, uprzedzeń i dyskryminacji;	D.W5.
W04	Opisuje psychospołeczne konsekwencje choroby ostrej i przewlekłej u dzieci, w tym nastoletnich i dorosłych;	D.W8.
W05	Objaśnia psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji dzieci, w tym nastoletnich i dorosłych w sytuacjach nagłych i chorobach przewlekłych;	D.W9.
W06	Potrafi sformułować psychospołeczne konsekwencje choroby dla rodziny pacjenta (rodzina z chorym dzieckiem, w tym nastoletnim, dorosłym i osobą starszą);	D.W10.
W07	Wskazuje rolę rodziny pacjenta w procesie chorowania (rozpoznanie choroby, adaptacja do choroby, wyleczenie) oraz sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych (postęp choroby, proces umierania, żałoba);	D.W11.
W08	Charakteryzuje formy przemocy, w tym przemocy w rodzinie, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza w jej rozpoznawaniu, a także zasady postępowania w przypadku podejrzenia przemocy, z uwzględnieniem procedury „Niebieskiej Karty”;	D.W13.
w zakresie **UMIEJĘTNOŚCI:**		
U01	Potrafi komunikować się z pacjentami z grup zagrożonych wykluczeniem ekonomicznym lub społecznym, z poszanowaniem ich godności;	E.U27.
U02	Potrafi identyfikować społeczne determinanty zdrowia, wskaźniki występowania zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych oraz omawiać je z pacjentem i sporządzić notatkę w dokumentacji medycznej;	E.U28.
w zakresie **KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:**		
K01	Jest zdolny do kierowania się dobrem pacjenta;	K.S2.
K02	Jest świadomy przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;	K.S3.

K03	Jest zobligowany do podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;	K.S4.
K04	Jest zdolny do propagowania zachowań prozdrowotnych;	K.S6.
K05	Wykazuje aktywność do korzystania z obiektywnych źródeł informacji;	K.S7.

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty przedmiotowe *(symbol)*	**Sposób weryfikacji (+/-)**																				
	Egzamin ustny/pisemny*			**Kolokwium***			**Projekt***			**Aktywność na zajęciach***			**Praca własna***			**Praca w grupie***			**Inne *(jakie?)** np. test - stosowany w e-learningu**		
	Forma zajęć			***Forma zajęć***			***Forma zajęć***			***Forma zajęć***			***Forma zajęć***			***Forma zajęć***			***Forma zajęć***		
	W	*C*	*...*	*W*	*C*	*...*	*W*	*C*	*...*	*W*	*C*	*...*	*W*	*C*	*...*	*W*	*C*	*...*	*W*	*C*	*...*
W01																			+		
W02																			+		
W03																			+		
W04																			+		
W05																			+		
W06																			+		
W07																			+		
W08																			+		
U01				+															+		
U02				+															+		
K01										+											
K02										+											
K03										+											
K04													+								
K05													+								

niepotrzebne usunąć

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć	**Ocena**	**Kryterium oceny**
wykład (W) (w tym e-learning)	**3**	Uzyskanie od 61%-68% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania w teście oraz kolokwium ustnym
	3,5	Uzyskanie od 69%-76% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania w teście oraz kolokwium ustnym
	4	Uzyskanie od 77%-84% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania w teście oraz kolokwium ustnym
	4,5	Uzyskanie od 85%-92% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania w teście oraz kolokwium ustnym
	5	Uzyskanie od 93%-100% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania w teście oraz kolokwium ustnym

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	***20***	***20***
*Udział w wykładach**	15	15
*Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach**		
*Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym**		
*Inne (należy wskazać jakie? np. e-learning)**	5	5
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	***30***	***30***
*Przygotowanie do wykładu**	30	30
*Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium**		
*Przygotowanie do egzaminu/kolokwium**		
*Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa**		
*Opracowanie prezentacji multimedialnej**		
*Inne (jakie?)**		

ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	***50***	***50***
PUNKTY ECTS za przedmiot	**2**	**2**

****niepotrzebne usunąć***

Przyjmuję do realizacji *(data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)*

.....